

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia Kościoła powszechnego - współczesność

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Teologia (specjalność kapłańska) Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Teologiczny Poziom studiów studia jednolite magisterskie Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 12TKAS.58K.10378.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Koordynator zajęć	Paweł Zając		
Prowadzący zajęcia	Paweł Zając, Michał Kieling		
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 20, Egzamin - Ćwiczenia: 10, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie wiedzy o głównych etapach rozwoju Kościoła katolickiego w czasie i przestrzeni od końca XVIII w. do czasów najnowszych;
C2	rozwinięcie umiejętności usytuowania najważniejszych wydarzeń z dziejów Kościoła oraz umiejscowienie jego najważniejszych przedstawicieli na tle głównych wydarzeń historii powszechnej;
C3	zapoznanie w stopniu rozszerzonym z wiedzą na temat miejsca Kościoła na tle głębokich przemian gospodarczych i polityczno-społecznych;
C4	poznanie przyczyn i skutków konfliktów wyznaniowych w świecie chrześcijańskim oraz znaczenia wewnętrznej odnowy Kościoła katolickiego (sobór watykański I i watykański II);
C5	uwrażliwienie na wpływ nowego obrazu świata i myśli filozoficznej na tradycyjne formy życia kościelnego i teologii;
C6	wyrobienie umiejętności krytycznej oceny i interpretacji źródeł historycznych związanych z historią Kościoła;
C7	rozwinięcie umiejętności komunikacji i pracy zespołowej nad źródłem historycznym dotyczącym dziejów Kościoła, z uwzględnieniem jego wymiaru faktograficznego oraz teologicznego.

Wymagania wstępne

Potwierdzona ogólna wiedza i umiejętności z zakresu historii powszechnej w okresie nowożytnym, bezpośrednio poprzedzającym okres będący przedmiotem zajęć. Potwierdzona ogólna wiedza związana z podstawowymi wydarzeniami historii politycznej od końca XVIII w. do drugiej połowy XX w., jako podstawowe tło dla historii Kościoła.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna najważniejsze wydarzenia historii Kościoła w XIX i XX w.;	TKA_K5_W01, TKA_K5_W12, TKA_K5_W14, TKA_K5_W18	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W2	opisuje wpływ głównych nurtów ideowych XIX i XX w. na zmiany myślenia i mentalności narodów europejskich;	TKA_K5_W12, TKA_K5_W14, TKA_K5_W16, TKA_K5_W18	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W3	tłumaczy okoliczności ewangelizacji regionów pozaeuropejskich od końca XVIII do okresu dekolonizacji;	TKA_K5_W14, TKA_K5_W18	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W4	zna podstawowe fakty związane z historią papieżstwa oraz historią Kościoła w ważniejszych państwach, ze szczególnym uwzględnieniem ziem polskich pod zaborami oraz Polski po 1918 r.;	TKA_K5_W18	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W5	posiada wiedzę o przejawach odnowy życia chrześcijańskiego;	TKA_K5_W12, TKA_K5_W14	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
Umiejętności - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U1	ocenia znaczenie najważniejszych postaci z dziejów Kościoła w okresie późnej nowożytności i współczesnym;	TKA_K5_U08	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
U2	ukazuje wpływ nowych prądów myślowych oraz ruchów rewolucyjnych i totalitaryzmów na kryzys chrześcijańskiej tożsamości europejskiej;	TKA_K5_U02, TKA_K5_U04, TKA_K5_U09, TKA_K5_U10	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
U3	potrafi korzystać z podstawowych źródeł historycznych i literatury przedmiotu;	TKA_K5_U01, TKA_K5_U04	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi brać aktywny udział w dyskusjach związanych z interpretacją źródeł historycznych;	TKA_K5_K02, TKA_K5_K03, TKA_K5_K07, TKA_K5_K08, TKA_K5_K09	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
K2	potrafi formułować opinie i oceny, odpowiednio umotywowane argumentami zaczerpniętymi z osiągnięć historiografii oraz analizowanych źródeł;	TKA_K5_K03, TKA_K5_K09	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Relacje państwo-Kościół od kongresu wiedeńskiego do końca XX w. Sekularyzacja i postępujący rozdział Kościoła od państwa.	W1, W2, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
2.	Spory i nowe nurty filozoficzno-teologiczne okresu późnej nowożytności i współczesnego (Syllabus Piusa IX, sobór watykański I i jego recepcja, kryzys modernistyczny, ekumenizm, sobór watykański II).	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
3.	Misje katolickie. Kościół wobec niewolnictwa i dekolonizacji.	W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
4.	Kościół wobec totalitaryzmów XX w. Męczennicy chrześcijańscy XIX i XX w.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
5.	Papiestwo w XIX i XX w.	W1, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
6.	Kościół na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej pod zaborami, Kościół w Polsce po 1918 r.	W1, W2, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
7.	Ludowa pobożność katolicka w XIX i XX w.	W2, W5, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
8.	Kryzysy życia kościelnego w XIX i XX w. Ruchy odnowy Kościoła. Święci.	W1, W2, W5, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa, Metoda warsztatowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Udział w zajęciach oraz wykazanie się wiedzą obejmującą zagadnienia będące treścią wykładów lub z nią związane, wskazane przez wykładowcę.
Ćwiczenia	Udział w zajęciach oraz wykazanie się aktywnością oraz wiedzą obejmującą zagadnienia będące treścią ćwiczeń.

Literatura

Obowiązkowa

1. B. Kumor, Historia Kościoła, t. 7-8, Lublin 2001.
2. Historia Kościoła, reg. L.J. Rogier i in., t. 4-5, Warszawa 1986-1985.
3. M. Banaszak, Historia Kościoła katolickiego, t. 3-4, Warszawa 1989-1992.
4. History of the Church, red. H. Jedin, t. 7-10, New York 1980.
5. Histoire du christianisme des origines à nos jours, red. J.M. Mayeur, t. 10-14, Paris 1994-2001.
6. Z. Zieliński, Papieństwo i papieże dwóch ostatnich wieków, Warszawa 1999.
7. W.H. Carroll, Historia chrześcijaństwa, t. 5-6, Bielany Wrocławskie 2011-2014.
8. K. Schatz, Sobory Powszechne : punkty zwrotne w historii Kościoła, Kraków 2001.

Dodatkowa

1. Dokumenty Soborów Powszechnych, t. 4, red. A. Baron, H. Pietras, Kraków 2007.
2. Historia Kościoła w Polsce, red. Bolesław Kumor, Zdzisław Obertyński, t. 2, cz.1-2, Poznań-Warszawa 1974-1979.
3. A. Dudek, R. Gryz, Komuniści i Kościół w Polsce (1945-1989) , Kraków 2003.
4. J. Żaryn, Kościół w PRL, Warszawa 2004.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	20
Ćwiczenia	10
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	15
Przygotowanie do egzaminu	25
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
TKA_K5_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do intelektualnego oraz religijno-duchowego formowania się przez całe życie, będącego podstawą odpowiedzialnego pełnienia zgodnych z kierunkiem i specjalnością ról zawodowych
TKA_K5_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozwiązywania problemów badawczych uczestnicząc w pracy zespołu, korzystając z opinii ekspertów
TKA_K5_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podjęcia własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, kultury oraz dziedzictwa chrześcijańskiego
TKA_K5_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystania osiągnięć badawczych różnych ośrodków i szkół teologicznych w podejmowaniu działań, myśląc i działając w sposób przedsiębiorczy oraz przewidywania wielokierunkowych skutków społecznych i ekologicznych swojej działalności
TKA_K5_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestniczenia w życiu kulturalnym oraz do inspirowania działań na rzecz interesu publicznego
TKA_K5_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem wiedzy teologicznej
TKA_K5_U02	Absolwent/ka potrafi przeprowadzać badania w zakresie teologii, obejmujące zwłaszcza analizę tekstów filozoficznych, biblijnych i teologicznych oraz syntezę różnych idei i poglądów, poprawnie dobierać metody i konstruować narzędzia badawcze, opracowywać i prezentować wyniki badań, stanowiące oryginalne rozwiązania złożonych problemów
TKA_K5_U04	Absolwent/ka potrafi prawidłowo interpretować podstawowe źródła teologiczne, także teksty obcojęzyczne
TKA_K5_U08	Absolwent/ka potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych poglądów teologicznych i światopoglądowych, wytworów kultury w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno - kulturowym
TKA_K5_U09	Absolwent/ka potrafi argumentować i kompetentnie prowadzić dyskusję światopoglądową dotyczącą zagadnień teologicznych i życia Kościoła, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, poprawnie formułować wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania
TKA_K5_U10	Absolwent/ka potrafi samodzielnie prowadzić dialog światopoglądowy, ekumeniczny i międzyreligijny
TKA_K5_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu specyfikę przedmiotową i metodologiczną teologii, w szczególności w zakresie nauk biblijnych i teologii systematycznej, historii Kościoła, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej
TKA_K5_W12	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu powiązania teologii z innymi dziedzinami nauki, zwłaszcza z naukami humanistycznymi, społecznymi i prawnymi, pozwalające na integrowanie z właściwych ich perspektyw
TKA_K5_W14	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym
TKA_K5_W16	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu kompleksową naturę języka oraz kwestie historycznej zmienności jego znaczeń i ich konsekwencje dla teologii oraz elementarne procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłócenia
TKA_K5_W18	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu relacje między strukturami i instytucjami społecznymi oraz procesy zmian zachodzących w kręgu kultur będących pod wpływem chrześcijaństwa, zwłaszcza w odniesieniu do roli chrześcijaństwa w kształtowaniu kultury Europy